

WOJEWODA PODKARPACKI

Rzeszów 2024-01-05

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

P-II.4131.2.358.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr XXXVII/335/2023 Rady Gminy w Krzeszowie z dnia 14 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału Gminy Krzeszów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym.

UZASADNIENIE

W dniu 14 grudnia 2023 r. Rada Gminy w Krzeszowie podjęła uchwałę Nr XXXVII/335/2023 zmieniającą uchwałę w sprawie podziału Gminy Krzeszów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym. Badana uchwała została doręczona Wojewodzie Podkarpackiemu w dniu 21 grudnia 2023 r. Przedmiotowa uchwała Rady Gminy podjęta została na podstawie art. 419 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 Kodeks Wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408).

Zgodnie z art. 419 § 2 przywołanej ustawy podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala komisarz wyborczy według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem art. 417 i następujących zasad:

- 1) ułamki liczby mandatów wybieranych w okręgu wyborczym równe lub większe od 1/2, jakie wynikają z zastosowania normy przedstawicielstwa, zaokrągla się w górę do liczby całkowitej;
- 2) jeżeli w wyniku postępowania, o którym mowa w pkt 1, liczba radnych wybieranych w

okręgach przewyższa liczby wynikające z art. 373 i art. 418 § 2, mandaty nadwyżkowe odejmuje się w tych okręgach wyborczych, w których norma przedstawicielstwa jest najmniejsza; w przypadku gdy liczba mandatów jest mniejsza od wynikającej z art. 373 i art. 418 § 2, dodatkowe mandaty przydziela się tym okręgom wyborczym, w których norma przedstawicielstwa jest największa.

Interpretacja przywołanego przepisu prowadzi do wniosku, że do podziału gminy na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym uprawniony jest tylko komisarz wyborczy, a nie rada gminy. Kompetencja ta została przyznana komisarzowi wyborczemu na mocy art. 5 pkt 109 lit. a ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130). Przedmiotowy przepis wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i wyniku tego rada gminy utraciła w tym przedmiocie wszelkie uprawnienia. Rada Gminy podejmując analizowaną uchwałę, naruszyła kompetencję w powyższym zakresie, która została przyznana ustawowo komisarzowi wyborczemu. Zaakcentować należy, że jedynym uprawnionym organem od dnia 1 stycznia 2019 r. do dokonywania podziału gmin na okręgi wyborcze jest właściwy komisarz wyborczy.

Zważywszy na przywołane regulacje prawne w obecnie obowiązującym stanie prawnym rada gminy nie posiada uprawnienia do dokonywania podziału gminy na okręgi wyborcze, ustalania ich granic i numerów oraz liczby radnych w nich wybieranych. Podjęta uchwała przez radę gminy została bez podstawy prawnej, co stanowi istotne naruszenie prawa.

W orzecnictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sądów administracyjnych utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje należy do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały (por.m.in. wyroki NSA z dnia 28 września 2018 r. sygn. I GSK 1822/18, z dnia 27 września 2017 r. sygn. I OSK 1066/17, z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. , z dnia 11 lutego 1998 r., sygn. II SA/Wr 1459/97). Reasumując powyższe analizowane przepisy Kodeksu wyborczego nie dają obecnie radzie gminy kompetencji do podjęcia przedmiotowej uchwały, ponieważ takie uprawnienie posiada wyłącznie komisarz wyborczy, który jest upoważniony do podziału Gminy Krzeszów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym, a także do dokonywania zmian w tym zakresie.

Opisane powyżej okoliczności faktyczne i prawne wskazują, że badana uchwała Nr XXXVII/335/2023 Rady Gminy w Krzeszowie z dnia 14 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału Gminy Krzeszów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym istotnie narusza prawo, w konsekwencji tego należało stwierdzić jej nieważność.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Krzeszów
2. Przewodniczący Rady Gminy Krzeszów

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Malgorzata Wąsacz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Prawnego i Nadzoru

